

PODSTAWOWE ZASADY DOBORU PIEŚNI W LITURGII MSZALNEJ

Rok liturgiczny – Uroczystości Świętego Wojciecha i Stanisława

Uroczystość św. Wojciecha (24 IV)

Zarówno kult relikwii jak i obchody uroczystości św. Wojciecha mają swoją długoletnią tradycję. W kalendarzu liturgicznym wymieniony jest jako główny patron Polski i archidiecezji gnieźnieńskiej, warmińskiej i diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. W naszej diecezji znajdują się cztery kościoły pod wezwaniem św. Wojciecha. O popularności tego świętego (jeśli tak można powiedzieć) świadczy dość spora twórczość liturgiczno-muzyczna. Na obecnym etapie badań wiadomo, że zachowały się między innymi oficja rymowane, hymny i aż 16 sekwencji.

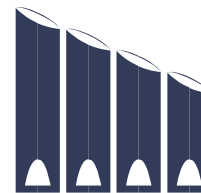
Nieco odmiennie wygląda repertuar pieśni ku czci św. Wojciecha w języku polskim. Obecne wydanie śpiewnika ks. J. Siedleckiego zamieszcza trzy propozycje. Obok umieszczonej w poprzednich wydaniach tego śpiewnika pieśni *Ślawny w męczenników gronie* umieszczono dwie dodatkowe propozycje: hymn brewiarzowy z jutrzni *Już dzień jaśnieje szczęśliwy*, do którego melodię skomponował ks. W. Kałamarz CM, oraz pieśń *O święty Wojciechu*, melodia zapisana w śpiewniku Klonowskiego, opracowana przez ks. K. Kowalczyka. Dodatkowo w opracowaniu *Wybrane Hymny na Jutrznię i Nieszpory* znajdziemy dwie melodie hymnu z Nieszporów *Mężny pasterzu, wielki męczenniku* oraz melodię hymnu z jutrzni *Już dzień jaśnieje*.

Uroczystość św. Stanisława (8 V)

Kult św. Stanisława sięga XII wieku i ma swoje początki w Krakowie ale jego rozwój rozpoczyna się od XIII wieku. Od tego czasu kult św. Stanisława zaczyna się rozwijać w innych diecezjach w Polsce (Wrocław, Gniezno), a także poza granice naszego kraju. O jego popularności świadczy choćby liczba budowanych pod jego wezwaniem świątyń. W naszej diecezji mamy 8 takich kościołów. Św. Stanisław w kalendarzu liturgicznym jest nazwany jako „główny patron Polski i archidiecezji krakowskiej, lubelskiej, poznańskiej, i warszawskiej oraz diecezji kieleckiej, plockiej, sandomierskiej i tarnowskiej”.

Twórczość muzyczna ku czci św. Stanisława zarówno w języku łacińskim (sekwencje, hymny) jak i polskim jest dosyć bogata. Warto tu wymieć choćby jeden z wykonywanych hymnów *Gaude Mater Polonia*. W śpiewnikach polskich zachowało się około 20 pieśni ku czci św. Stanisława powstałych od XV do XX wieku. Śpiewnik Siedleckiego zamieszcza pięć pieśni. Zdaniem ks. I. Pawłaka „wymogom liturgicznym najlepiej odpowiadają” pieśni *O Stanisławie, pasterzu dusz* oraz *Wesel się Polsko cała*. Należałoby także dodać tutaj hymny brewiarzowe z jutrzni i nieszporów uroczystości: *Raduj się, Polsko cała* i *Wesel się, Ojczyzno*. Melodie skomponowane przez J. Wróblewskiego.

Opracowano na podstawie: I. Pawlak, *Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II światło dokumentów Kościoła*, Lublin 2000; T. Sinka, *Zarys liturgiki*, Gościńkowo-Paradyż 1988; Śpiewnik ks. J. Siedleckiego, wyd. XLI, Kraków 2017; *Wybrane hymny na Jutrznię i Nieszpory*, Warszawa-Lublin 2012.

Diecezjalne Studium
Organistowskie w Rzeszowie

Materiały formacyjne dla organistów

Kwiecień 2026

Drodzy Duszpasterze i Organisci!

W bieżących *Materiałach formacyjnych* dwie propozycje nutowe. Pierwsza z nich to pieśń do św. Wojciecha *O, święty Wojciechu*, a druga do św. Stanisława *O, Stanisławie, pasterzu dusz*. Autorem harmonizacji jest ks. M. Wyszogrodzki SDB. Oba opracowania pochodzą z 6 tomu opracowania *Soli Deo Jedyńemu Bogu* i zostały zamieszczone w kwartalniku *Muzyka w Liturgii*. Propozycje te publikujemy za zgodą wydawnictwa Polihymnia.

W *Podstawowych zasadach doboru pieśni w liturgii mszalnej* zostały omówione krótko dwie uroczystości przypadające w kwietniu i maju: *Uroczystość św. Wojciecha* oraz *Uroczystość Świętego Stanisława*.

Poprzednie numery *Materiałów* są dostępne na stronie internetowej Studium www.dsorzyszow.pl. Zapraszamy także do obserwowania strony Studium na Facebooku.

O, święty Wojciechu

m.: (Klon.)

h.: ks. M. Wyszogrodzki SDB

Muzyka w Liturgii, Rok XXIX nr 3 (112) 2024, s. 17.

1. O, świę - ty Woj - cie - chu, wiel - ki nasz pa - tro - nie!
Racz wes - przeć oj - czy - znę, bła - ga, my po - kor - nie,
któ - ra ma na - dzie - ję i uf - no - ści w To - bie,
wspo - móż, nie daj zgi - nąć w te - ra - źniej - szej do - bie.

2. Ty byłeś patronem dobrym, miłosiernym *
swą radą służyłeś powierzonym wiernym, *
cały swój majątek dałeś im w ofierze, *
utwierdzając mężnie w chrześcijańskiej wierze.

3. A jako apostoł pierwszy w pruskiej ziemi *
głosiłeś Chrystusa słowami mocnymi, *
niejedną zaś duszę między poganami *
pozyskałeś niebu swymi naukami.

4. Z rąk pogan poniosłeś śmierć okrutnie srogą, *
boś kroczył wytrwale Mistrza swego drogą, *
a krew twoja święta przyniosła zysk taki, *
ze wiarę w Chrystusa przyjęli Prusacy.

5. Król zwiózł twoje ciało do Piastów stolicy, *
tam hołdy odbiera w gnieźnieńskiej świątyni. *
Tam poprzez stulecia króle i cesarze *
współ z ludem polskim niosą serca w darze.

6. O Święty Wojciechu, przyczyn się za nami, *
laski nam wybłagaj twoimi modłami, *
byśmy ojców naszych trzymali się wiary, *
nie szcędząc ubogim należnej ofiary.

O, Stanisławie, pasterzu dusz

m.: ks. Z. Piasecki (Siedl. 1987)

h.: ks. M. Wyszogrodzki SDB

Muzyka w Liturgii, Rok XXIX nr 3 (112) 2024, str. 19.

1. O, Sta - ni - sła - wie, pa - ste - rzu dusz, w mę - czeń - skiej krwi ko - ro - nie,
wzo - rze mi - ło - ści, męż - ny wśród burz, twe ser - ce wia - rą pło - nie.
Refren
Świę - ty pa - tro - nie nasz, u - prosz nam wia - ry mę - stwo,
o - pie - ką z nie - ba na ród twój darz, mi ło - ści daj zwy - cię - stwo.

2. Tyś zagrożonych w opiekę brał, *
w obronie rodzin stawał; *
w tobie nasz naród patrona miał, *
co wiary strzegł i prawa. *Ref.*

3. W swoją opiekę nas także weź, *
bądź moźnym opiekunem; *
rodziny polskie od złego strzeż, *
bądź wytrwałości wzorem. *Ref.*